

De més febles sense feia.
 Los drets individuals son
 imprescriptibles, ilegals-
 bles é INGANABLES. •
 Legislar la Llibertat baix
 pretext de garantir-la, es co-
 metre atentat contra ella. •
 La llibertat propia acaba allí
 ahont comença la llibertat
 ajena. Es licit, donchs, si
 individuo fer tot lo que no
 perjudiqui á un altre. •
 La resignació que predicen
 las religions no es més que
 la fórmula del engany ab
 que s'pret perpetuar la in-
 justicia social en lo mon. •
 Las religions son caixas
 d'ahorros que visquen de la
 estafa d'admetre capitals en
 la terra, assegurant pagar
 excoctos interesos al col-

PERIÓDICH POLÍTICH VERMELL

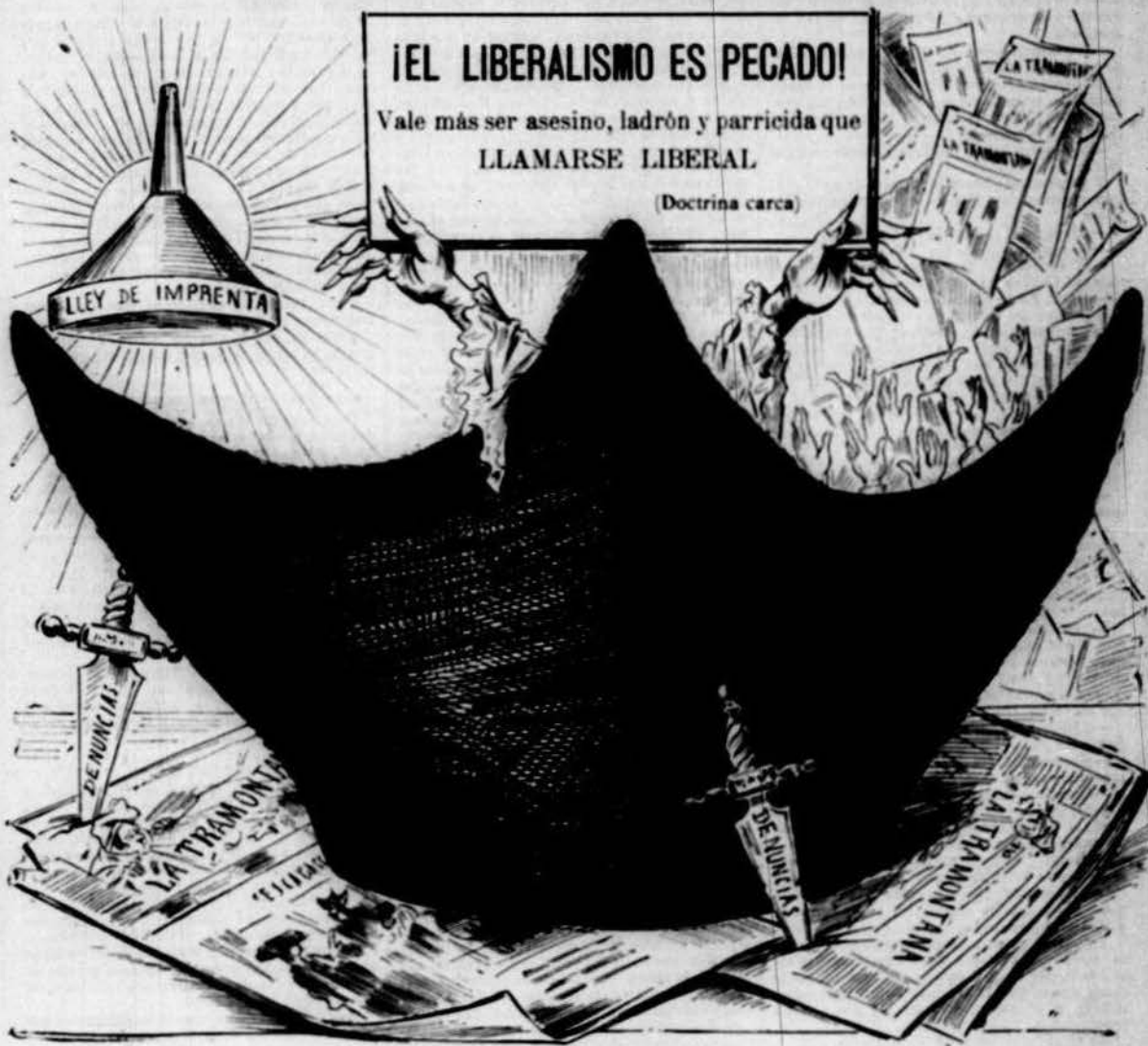
LA TRAMONTANA
 defensa 'ls principis libe-
 rals més avansats, sense
 atenuants de cap mena. •
 La TRAMONTANA es anti-
 religiosa de totes las re-
 ligions, porque totas son
 igualment dolentes y da-
 pressivas pera la dignitat y
 la inteligencia humana. •
 La TRAMONTANA en politica
 defensa sempre al més ad-
 vllantat contra 'l més reaccio-
 nari, y sosté la necessitat
 d'una gran reforma social
 que transformi 'l modo de
 ser del productor, avuy
 supeditat al capitalisme. •
 La TRAMONTANA no está
 afiliada á cap partit, servint
 los interesos generals de la
 llibertat sens compromisos
 ni preocupacions de costuri.

PREUS DE SUSCRIPCIO
 Espanya, 1 pesseta trimestre.— Extranjer, 2
Las suscripciones se pagan per adelantat

ADMINISTRACIO : carrer de Ponent, 1, 1.º : BARCELONA
 Pels pagos s'admeten librerias del Giro Mitran, lletres de facti cobres
 y sellos de 15 céntims. No s'admeten librerias especials de periódicos

PREUS DE VENTA
 Número solt, 5 céntims.—30 exemplars, 1 ps.
Surt é llem puntualment cada diumenge

LAS OBRAS DE MISERICORDIA

Tal com las practican los religiosos d' avuy

DUAS NOVAS DENUNCIAS!

Lo dijous de la setmana passada, poch després d'entrar lo número en màquina y estant-me repassant originals pel Almanach, vaig rebre la visita del agutzil del jutjat municipal, portant pel Director de LA TRAMONTANA una papeleta pera celebrar juicios de faltas.

— ¡Sant Antoni! vaig dir-me de moment; los juicios estan en plural; ¡si 'ns haurán formulat dos ó trescentas denuncias a la vegada per faltas, pera que aplicant a cada una las consabudas 125 pelats, no quedi gall ni gallina ni recó de butzaca pera contarli!

Y sens més noticias que aquestas, lo disajpre anarem tot xano-xino cap al soterrani humit de can Gayetana, pensant pel camí:

— Vaja, Pep, de segur que aquestos representants de la justícia han rebut nous avisos de que procurin rebentar LA TRAMONTANA, y 'n buscan las pessigollas a la butzaca, que es pel punt ahont pots resistir menos y la part més il·lustrada del teu individu.

Arribarem allí, y després d'una espera que de pogueria passar contant cinquentas propias n'hi hauria pera riures de totes las denuncias del món, lo secretari del jutjat, ab una amabilitat igual que si no tingues d'ajudar a ferme res en contra, me feu saber que *afortunadament los cotxes eran de tercera*, vamos, que no més eran duas las novas denuncias en aquell moment formuladas contra LA TRAMONTANA.

— Y vaig se'nt aixó alguna cosa de la moral, eh? Perque ve'ra que ara s'ha fet moda aquest *intrínquil*...

— No senyor, diu lo secretari; es per *faltas de respeto a la autoritat*.

— ¡Dimoni! ¡si hauré tingut rahons ab algún guindalla vaporós sense adonar-me'n! vaig pensar de cop. ¡Pero la falta es d'imprenta, eh? Per LA TRAMONTANA!

— Si senyor; miris las duas láminas denunciadas.

Y va posarme davant lo número 480 y 'l 481, correspondents als dias 10 y 17 del passat Octubre.

— Reflisquis! y aixó es lo denuncia!

— Si senyor.

— Y vol ferme 'l favor de dir-me en quin article del Códich Penal s'apoya la denuncia?

— Prou: En lo núm. 5 de l'article 389.

Aquí tiro del Códich que ja portava a la butzaca, pobret llibre que de tant de fulejarlo ja ha posat més greix que 'l solideu de mossen Serà, y 'm trobo que las faltas d'imprenta estan consignadas en la capítol primer del títol primer del llibre tercer del Códich Penal, y que no obstant, per si allí no n'hi hagués prou, m'aplican a mi un article del capítol segon del mateix títol, y...

aguantia denuncia y calla,

si te don otra será peor.

— Vingul dímers y las hi despatzarem totes duas a la vegada; per no perdre temps...

— Ah sí; lo donar garrot y las castas d'imprenta, com més aviat llestos millor; se fa partir menos.

Y ve 'l dímers y ja 'm tenen altra vegada per aquelles oficinas, únicas en que s'troban homes bons... a pesera.

Se constituíx lo tribunal; lo fiscal guiere (dich) municipal seu a la dreta de Deu lo pare topode... ¡caratsua! a la dreta del jutge, empenya l'arma (vamos, la ploma! lo secretari, y 's fa entrar al presunto acusat, un servidor de vostés.

— Qui es l'autor d'aquestas láminas? pregunta clá y catalá 'l jutge.

— ¡Jo mateix! jo mateix! vaig respondre; ¡ves si ara aniria a endrear si dibuixant!

— Donchs bueno; tornarà dijous.

— Sí, que jo fins ara no havia vist aquestas láminas denunciadas, digué 'l fiscal, y dijous ja tindrè estudiat lo dictamen...

— ¡Bomba! vaig dir-me jo a porta tancada; ergo aquest fiscal de pau no es lo mateix que de moment carregá al mort de las denuncias. (Será que 'l primer no troba materia d'acusació y escorre 'l bulto?)

Y aquí 'm tenen esperant lo dijous d'aquesta setmana, dia en que ja LA TRAMONTANA s'és tirant, per lo qual en aquest número n'és poch donar noticia d'aquestos juicios... que, ó molt m'equivoque, ó m'embria que tindrán molt poch de lo que 's diuben.

En lo próxim número 's encerrarem.

QUESTIONS SOCIALS

VII

ORGANISACIÓ ANARQUISTA

(Anàlisi)

VI.— CRIMINALITAT; RESPONSABILITAT

Ficant-nos en los motius que determinan avuy la criminalitat, se 'n troban dos de capitals: la falta de medis per la vida es lo primer y principal, y las inclinacions instintivas lo segon. De modo que pot assegurar-se, y aixís ho diuben tots los més reputats criminalistes, que la criminalitat quedaria reduhida a zero si estava garantit lo dret a la vida de tothom y 's podian correir las inclinacions instintivas de certs individus predisposats a la criminalitat per condicions especials de son organisme. Que 'l anarquisme garanteix lo dret a la vida de tothom ja no cal dirho, perque precisament aquesta condició es inherent a totes las escoles socialistas, ja que ella es determinativa de socialisme. Tenim, donchs, que tota aquella criminalitat que avuy se manifesta per miseria, per alany de goigs, per ganduleria, per usura, per ambició y fins per certs viciis, motius tots que en son fondo han sigut determinats per la falta de no tindre garantit sempre lo dret a la vida de futur criminal, está destinada a desaparèixer ab lo plantejament del socialisme. Y consti que aquesta criminalitat constituïx lo noranta per cent de la d'avuy. Nos quedan ara 's criminals instintius: aquells que, per las condicions de son organisme, y sens que ells mateixos hi pugan posar remey, se senten irresistiblement inclinats a cometre dany en las personas ó a apoderarse violenta ó astutament de las cosas. Aquestos son veraders malais, y la societat no té respecte d'ells lo dret al càstich, sino 'l deber de procurar sa curació, tot cuydant de que durant la cura no pugui ésser tan perillós malais perjudicial a ningú. Aixís es que, lo que té de fer lo socialisme, es suprimir de moment tots los presis y presons, focos de corrupció y escoles normals del crim, y fundar en son lloch casas de curació, de correcció si 's vol, que 'l nom no fa la cosa, pero si cases ahont no siga 'l desitj del càstich embrutidor lo que imperi, sino 'l anhel de la regeneració del recús per 'l aplicació de la ciencia y 'l treball atractiu y moderat a sas malas inclinacions. Pot assegurar-se que, ab tals condicions penals, digemho aixís, curarian la major part dels criminals, dels ja pochos que per pura malaltia 's manifestarian.

Que la societat té dret a privar de la llibertat a qui fa malus s'ella atacant la dels demés, no hi ha cap classe de duple, y en aquest axioma pot ferse descansar lo dret penal en 'l anarquisme. De modo, que 'l boig que peiteix la mania de matar a son semblant, pot tenir-se de modo que no pugui practicar sa bogeria, pero no se 'l té may de tractar com criminal, sino com a desgraciat que té dret a la vida y ab qui está la societat en deber d'ampararlo. Y aixó mateix dirém del qui tracti de fer mal a sos semblants en qualsevol altre sentit, que sempre será malais si aquest sentiment es irresistible, avassallador.

Y si 's creu que per ressabís d'antigas societats pugan existir restos de criminalitat egoista, com la passió de la adquisitivitat desordenada, que 's manifesta per robo, furt, estafa, etc., també pot existir la correcció per la indemnissació, que may resulta un càstich a plasso ficco, sino una reparació justiciers del dany causat.

Per exemple: un ha robat per mil duros, y previ dictamen del organisme social corresponent, se considera que pot serli útil com a correcció ferli indemnissar lo dany. En un dels establiments de curació, que sempre tindrà de ser taller de totes las arts y oficis y fins poble algunes vegadas, té de treballar aquest individu fins que ab lo fruyt de son treball fet allí retorni lo robat. Aquest es un altre procediment, aplicable ja als principis d'una organissació anarquista, pero que creyém que tindrà que desaparèixer ben prompte perque no 's tindria que bregar ab criminals, sino ab victimas

de penosas malalties, un cop garantiset lo dret a la vida y obertas totes las portas a totes las iniciativas individuals en tots los rams del saber y de la activitat humana, condició que porta en sí la indispensable del encerrament de totes las passions a un fi social que ha de ser font de vida, al revés d'avuy en que las passions se desbordan anant en busca de riquesas sens alanyarias.

No faltará encara algú que dirá: Tot aixó m'está bé; pero si en 'l anarquisme no hi pot haver autoritat, ¿qui 's cuydará d'agarar als criminals, de tenirlos segurs, de jutjarlos, etcétera, etc.? Es tant lo que 's vol saber en aquestas qüestions de detalls que al cap y al fi no implicen res en las qüestions de principiat. Pero continuem la tasca ab las salvetats ja apuntadas, y responguem:

A novas institucions, y tan novas que signifícan la radical transformació de tot 'l organisme social d'avuy, corresponen també nous costums. Pretendre implantar 'l anarquisme subsistent lo costum de cridar al municipal de la cantonada ó 'l alcalde de barri per qualsevol tonteria que 'ns passi, fora tan ridícul com voler establir un teléfono de la terra a la lluna.

Avuy que tan cara costa la autoritat, ningú 's belluga passí 'l que vulga perque ja hi ha la autoritat que té de cuydarsen, y lo que tem tothom es veures embolicat ab la justícia, encara que no més sia pera fer de testimoni. Donchs en 'l anarquisme, lo primer que precisa per la persecució dels criminals (digemho aixís pera que més bé s'entenga), es que no quedi ni sombra de policia, municipals, civils ni ningú expés pera perseguirlos. Y com ningú esperarà que ho fassi 'l polissón de la cantonada, ni ferà de la justícia y sabrà tothom que tots los bons tenen que defensarse del dolent, y si afegim a aixó que 's considerés lloable y fins algun cop digne de premi lo prestarse auxili mutuament tothom, diguem si no s'arrelaria ben depressa lo costum de corre tothom en auxili d'un perjudicat, detenir al agressor, criminal ó boig, y si fora possible que, fins acceptant per un moment que pogués haverhi tant criminals com avuy, que la criminalitat se manifestés tan decarada, tant perque 'l diuer tot ho tapa, com per la demoralissació que impera en tots los organismes socials, com per la impunitat ab que 's conta en molts y molts casos.

Y no volém ja estendrens més en aquest assumpto, a pesar de lo molt y bo que encara s'hi pot dir, per no allargar més aquest article, que 'ns ha tingut de pendre extraordinarias proporcions.

VIII.— RELIGIÓ; CONCIENCIA; LLIBREPENSAMENT

Poca cosa cal dir en aquest assumpto. Consideradas puras farfas totes las religions per igual, y no afectant cap d'ellas en lo més mínim a la producció ni al consum ni a la sociologia en general, no ocupantes la societat ni en lo més mínim d'aquestas cosas, está l'esta.

Si en cambi algun individu es religiós de tal ó qual doctrina, ell 'e ho arreglará com tinga per convenient ab tots los que com ell pensin, que mentres no ataquen los drets d'un altre ab pretext de religió serán sempre llibres de fer tot lo que millor los sembli. En una paraula: aixís com lo boig inofensiu té dret a tota sa llibertat, també la té 'l religiós mentres sapiga respectar la dels demés.

Es aixó senzillament acceptar las més amplias definicions del llibrepensament y de la llibertat de conciencia, dibent la societat al individu: *A Deu, qui 'l necessiti que 'l busqui. De religió, qui 'n vulga que se 'n fassi.*

VIII.— XXXIII

Creyém ja haver exposat tot lo principal é indispensable pera formular un sistema d'organissació anarquista, y al arribar aquí nos toca protestar una vegada més de que nosaltres intentem que aquest sistema siga tal sistema, tant a innovacions y fins a ferse nou, perque llavors ja no fora anarquista, sino que no havíem fet altra cosa que contrastar als molts que no consideran viable 'l anarquisme per creure que no ha pensat en tot lo que implica la organissació d'una societat, sent aixís que ja tot ha sigut objete d'estudi, y encara baix lo prisme de cada una de las duas escoles que 'l forman, la collectivista y la comunista.

Sols queda ara en contra 'l argument de que la societat no está de molt per tals canvis. May los anarquistas han discutit la qüestió de temps

y lloch de sas doctrinas, sino si están ó no ben basadas en la justicia, tenim en compte que l' sentit natural de la justicia no pot ser altre que fer la conveniencia de tothom per igual, y may la d' uns per demunt de la desgracia d' altres.

Deixem ara al temps que vagi lent sa eterna evolució cap al progrés ab lo pas de gegant que li marcs lo sigle del vapor y de la electricitat, que ja sabem que si las innovacions cap a la justicia haguessin de ferse per voluntat dels poderosos, encara estarían en la época terciaria en que 's mammutis eran los preponderants, sens més progrés que l' haver passat alguns d' ells a la categoria de burgesos.

Collbató 3 Novembre 1900.

Socarrimat Director: Amant de que la llum s' obri pas per entremisió de las neobras que solen escampar los cementiris d' avuy en dia, vintch a sollicitari un petit lloch en las *Cartas de fora* que tan avuy publica La Tramontana, per ferli una petita relació de lo que está passant en aquest poble respecte al cementiri.

Sapiga que tenim un cementiri qual nom li ve ample, puig ab major propietat se podria batejar ab lo títol de canyet, lo qual está situat en lo centre del poble, y per dita circumstancia ja lo governador, ferá cosa de sis ó set anys, lo desahucá, manant se 'n construisi un altre en lloch més oportú.

Lo rector que en aquell entons hi havia, sens donarse punt de repòs, lográ que li fos aprobat per la superioritat aixecat del cementiri en un obrer que injustament ve posseint la casa rectoral d' aquest poble, puig dita finca era de propietat dels frares, que, com ja sab tothom, lo govern los hi confiscá la bona, quan lo poble en l' any 33 tingué de bé capgirar la menjadora.

L' intent del monasté era ben clar: ab l' excusa del cementiri lo terreno aquell ja may més podria passar a mans del Estat; mes com fortissimament avuy ja lo más tonto es bo per botse, feu que l' Ajuntament s' hi oposés, lo grant fossin suspesos las obras y los assistiat en altre lloch lo plano per aixecar lo nou camp de la quietut.

Desde allavors la singú s' ocupava de cementir; ab lo corrallet de sempre anavam tirant, quan la vinguda del fiabe recongué altre volta tal sequerosa flaga, obrant al rector que ara tenim, que inmediateament continués la construcció del cementiri que estava projectat en l' Oliver abans dit y que no fes cas de las protestas que per part de las autoritat del poble li fossin presentadas.

Tal procedir ha aixecat un clamoreig general, y tant es aixís, que s' han reunit ja una infinitat de firmas, presentant del acte comés per lo rector.

Y ara pregunto jo: ¿Qui governa a can Ribot? ¿Pot un rector pujar a las barbas de la autoritat local?

Crech que no; perque afortunadament han passat ja los ominosos temps en que la gent de felicitas negras tenien lo dret de curra, tallent lo bocallá d' *derroche* a l' *episcopat*.

A pesar de tot, la autoritat ha fet parar las obras. Procurarí posarlo al corrent de lo que ocurrixi referent a aquest assumpto que promet donar joeh

J. C.

Parats del Vallés 3 Novembre 1900.

Endemoniat Director: Li faig saber que sobre la carta del número passat lo rució se va posar com una tiera al sentir cridar La Tramontana pels carrers ab las sevas molinets. Y el día de Totsants tirant ab una furia que no sabia a que 's feya, dibent que sí no podia llegir aquen paperote y que qui 's llegie eran tota ex-comunicats y no podian tenir salvació, porque tots son una colla d' heretjos. Y la gent, sentint bromar al negre d' aquest mot, se vacen posar ab un albarí, dibent l' un a l' altre.—Ba, s' haurá tornat buig. Y no entremontas la punt, de veure una furia com aquesta, quan se va sapigut que las costanyas no se li havian posat gayre be, perque va fer dos casoris, y l' primer fentli pagar deu pesetas y mitja dos dix abans, d' hentesos que si no 'l pagavan per endevar no 's casaria, y l' segon casori fentli las mateixas exigencias y a més d' hentesos que li portés las pesetas y a solas, mes aquest d' digué que no 's hi volia donar vida no 's hagués afanyat. Sent al acte interesant arribaren a un acordó porque no 'l volien pagar fins que 's hagués afanyat, tractantlos tan malament que 's va arribar a punt de voleja lo setena enlayre y volentós fer marxar de la iglesia, que era a casa seva, y ella, per no vrutes en un cas tan sorpres, van succumbir a la seva exigencia.

HATXANONES.

Vilaverd 3 Novembre de 1900.

Molt estimat amic y company: Salut y forx iglesias. Lo dia 3 d' Octubre próxim passat visití aquest poble l' arquibisbe de la diocesis; visita que a fe de Deu, no té cap sustancia, ny, parlant condempnament.

Total molt bonbo y molt sorris en tross y tross, molt gasto per no res y not per arribar més al desgraciat poble. ¿Quin dia será aquell que aquestas mortígeras religioznas tindrán fi?

ENTONÇA.

LO DRAPER DEL PERVENIR

Es cosa poch oblidada que s' amengué a tenir dintre T' sach, una vegada, certa roba acaplegada lo draper del pervenir.

Si en lo sach aquella roba lo draper aná guardant no era pas porque fos nova, sino per darla a la proba que 's veurá més endavant.

N' hi havia un tot color desde l' ranci al liberal, pero unida y sense remor: los guants d' un conservador, la crumila d' un federal, las calças d' un reaccionista; la camisa d' un carlí; lo joch d' un possibilista, lo tarot d' un reformista, y 's mitjons d' un segaist.

Aixís, tot en confusió, una idea del draper surgi en la imaginació, posantla en execució en mitj del major placher.

Elas passas agafá sens que s' dongues a la bruma, ab bastona los colica y una forma 's li doné ben exacte a la de un home.

Al sentir en tal hatura per un amich lo preagüé, y, enfront seu, pié de cretura lo draper ab arca doladora citas frances li digué:

—Que sigas tot benvingut, infornatut fill del poblet, puig que dins d' allí has nascut, si t' donés a más no me t' ha dot lo rebre més traca noble.

Entremont de tu polítich has passat tu poquetos anys, mes, tres ton viure raquich, la has vist per nostre estat crítich que sens atis molt mala companya.

De hauras pogut observar ab tota atis los destina sola l' afay de governar, la set pare llegalar lo que a n' al poble enmatina.

Que visquen sola d' ambició haurá ja vist sens volguer, puig arburas nosa poble, quan reuhen la temps que no poden puic al caudeler.

De lo qual pots deduhirne que son tota adra inhumana y es va consigna oprimos.—

Sert has tingut de sentirse ans de morir, a más mans.—

Lo draper aquí sempre y d' aquell home aparent ab calma la roba treya, y entrent que així? desloya anava també dibent.

—Venit, oh passas volgades, y deu gracies al estar que egal prop meu vos he dudas. Des d' est lloch font son vingades lo pervenir veuré clar.

Aquí tota divergencia per valtres ha terminat: ara vos unxit la ciencia y obtindreu nova existencia útil a la humanitat.

Tant prompte exposat hagüt nostre draper ses rebons, la roba de nou presentat y lo ben poch la tingüé guardada del sach al fonc:

Que aquells trossos, separats de dintre un sili d' egisme, d' un cau de rivalitat, una unxit foren presentat en un modern monument;

Y al poch temps d' ells se sortien milers de fulls de papers que, en tant que 'l mon invadit, las perules s' hi llegien:

«Llibertat», «Amor», «Progrés».

A. TOLRÁ.

Verdadera feliata hi ha hagüt aquesta setmana passada entre tots los setmanaris barcelonins en donar números extraordinaris de morts, sobressortint *La Tomasa* y *La Semana Comica* y fins troyent fabas d' olla que era un *gus La Cigala*.

De tants setmanaris iluistrats com avuy tenim a Barcelona, no més toca l' violón de la nota reaccionaria y llanuda *La Chippa*, que es precisament lo que 's ven menos, lo qual proba las ideas que dominen en nostra ciutat.

Dit siga tot aixó ab permis de *La Campana* y *La Esquella*, que de vegadas senten una gelosia que las fa posar més lletjas...

EP

Aquest redimontri de Junta Central del Cens encara 'n farà la santíssima sense fer res. Una nova comedia d' aplaamentos son tots nos darrers transcendentalissims acorts.

Mireus que entre en Cánovas y en Sagasta son capassos d' amagarne d' ous....

Qui no 's conequí que 's comprí.

EP

Estém esperant ab verdadera ansia la vinguda d' en Sagasta a Barcelona, que per la endemoniada feyna de la Junta central del Cens encara no s' ha deixat veure l' tupé.

«Ja es cosa de glaiar pera veure la myetat del torn pacífich dels partits en lo poder!»

Y escoltar com censura en los conservadors alló mateix que fan uns y altres, ó sia conservadors y fusionistas.

¿Qué broma farém!

EP

Del alcalde cleri-conservador de Cabrils nos diuhen que no li doná la real gana de deixar fer la festa al poble si no pagava la musica al corral mistich, y declarantse en huelga d' afuijar la mosca pel rector la major part dels vehins, uns quants burgesos vingueren a fer com d' esquirros y pagaren musica per la cova fumada, y feren els sols la festa.

Lo poble la volgué llavors fer un altre dia sens pagar musica celestial, y l' vara corcada imposá las següents condicions: No s' podia guarir la piassa, no s' podia anar massa lluhit, y en lo ball las novyas tenien d' estarse sempre assegadas. Y tal dit tal fet. Vejí al ball per un moment unas quantas novyas dretas, donchs lo plegar la musica y posá un bando manant suspendre l' ball fins a milésima ordre.

Pero senyor, ¿son aixó alcaldes ó gent debocada tenint per alas lo principi d' autoritat?

EP

Nos escriuhen de Vilassar de Delt que l' alcalde, que havia promés als obrers de la població ésser imparcial en la huelga que allí se soté y a favorillos tant com fos possible, ara fa atis ab los fabricants, sobretot ab lo Garbat, é infortunat tant com pot para que 's obrers tornin a treballar sense condicions, y quedantne set o vuyt de despatxats a cada fabrica.

Y donchs que 's pensavan, home! Las autoritats, fins tenim molt bona voluntat pels obrers, y aquesta no la tenen gayre, no 's queda més remey que al final posarse de part de la burgesia, pel motiu de que avuy es ella la que priva.

Es tan tonto que 's obrers creguin en autoritats com en certa representants vaporosos.

EP

A Sabadell van a honrar la memoria dels mártirs del Chicago ab una vetllada necrológica que se celebrará en lo *Círcol llibre obrer* d' aquella avançada ciutat.

De pels sabadellenchs:

EP

Lo dia 11 de Novembre tindrà lloch en lo teatre Círcol Barcelonés una solemne sessió necrológica en honor dels Mártirs de Chicago, contant ab la adhesió de més de vint societats de treballadors de aquesta ciutat y esperantse que hi haurá representació de molts pobles de Catalunya.

L' acte promet que será de molta importancia, ja perque hi prenen part los més coneguts anarquistas, entre ells la distingida companyona Soledad Gustavo, de Vilanova, y lo company Borrel, de Madrid, que venen expressament per aquest acte, ja per las representacions obreres, com també per tractarse de la causa impudicadora de la campanya de las vuyt horas, scuntse aquesta manifestació lo verdader preliud del segon transcendental 1.º de Maig.

L' acte será públich.

EP

Pera completar la propaganda de la manifestació del 11 de Novembre, se publicarán unas magníficas lámimas foto-litografiadas ab los retratos dels Mártirs de Chicago, treball primordis que cridarí fortament l' atenció pública; com també se ha imprés la traducció del gran discurs de Hugo H. Pentecost, pronunciat a New-York, que n' es la mellor apologia dels sacrificats per la burgesia americana, qual folletó a assegurém que causarà sensació, sobre tot en aquells que encara creuhen ab la eficacia de governs com lo de la república dels Estats Units.

EP

Los burgesos Daura y C.º de Valls, tracten de trasladar sa fabrica a Barcelona, fundante en que no poden sufrir las exigencias dels obrers d' aquella comarca d' ensá del 1.º de Maig.

Donchs qué, creubem acás que 'ls obrers de Barcelona son de pijors condicions que sos companys de Vall?

Vingan Dausa y Cameta si pot ser abans del 1.º de Maig próxim y tal vegada trobin aquí 'la sabata en son peu.

Y tingan de passarse tota la vida mudant la fàbrica de puesto.

Altament ridícula y xocarrera ha sigut la entrada d' en Sagasta a Saragossa.

Passo lo dels cohetes, músicas, vivas y demés farfollas del entusiasme fèlci, pero ¡vaja! aixó de volar el coque per a coll y lo de desenganzarli los caballs del coixe per tirar lo gent, es un honor que no més pertany als toreros, porque tots los entusiastes pels toros poden considerarse honrats de posarse al lloch de las bestias.

Ab aixó, ja tenim en Sagasta elevat a la categoria de torero.

Ará veurem qué 's farà á Barcelona en quant arribi, y fins aho tenim d' enlanyarlo.

A n' en Rius y Tauler li han fet sufragis pera establirli de patir en lo purgatorio; al menos ab aquesta intenció n' han donat quartos als enstonats d' en ca catedral pera que cantin las absoltas, cosa que per la meya part crech tan útil com un pegat en un banch.

En aquells sufragis s' ha tocat una missa de Requiem, com es costum sempre que mor un burges que ha fet de las sevas y deixa contents al hereders, y aquesta missa de Requiem es de en Rodoreda, y... ¡vaja! que no sé com dirlos que tot aixó es música celestial; que totas aquestas ceremonias son pampinias; que ningú dels que han intervingut en ellas hi creu en sa eficacia ni en que 'l mort las mereasqué si fossen verdaderas, y lo únich que hi ha de cert es que tothom segueix las mentidas convencions sense donarse vergonyas. ¡Y ja está dit!

Y al que li piqui que 's grati.

En la Assemblies francesa s' ha presentat una proposició pera concedir tituls de noblesa a prop de tarifa; de modo que qualsevol burges podrà elevar sa vanitat y a superbia a la altura de la seva rapacitat.

No sabem si prosperará la proposició, y suposem que an cas favorable, ja que no 's podrán donar als tituls noms geografics, se 's donará simbòlics de las facultats del agraciats, y 's podrà dir, per exemple, marqués de la Gardanya, comte de la Mistificació, dach del Gaper-llebra, príncep de la Estafa, baró d' Escanyapobres, etc., etc.

W si aixó 's tracsés de plantejar a Espanya se podria crear lo titul d' arzapámpano de la Tres Ferras de Vapor, retribuít ab sis rals diaris, recaudats ab un desquiento del sou dels de la secreta.

Lo célebre doctor Koch, de Berlín, ha descubert un remey contra la tisis; pero es tan costós, que solzament podrán utilizarli 'ls ricos.

Quan la ciencia, que no es producte d' un home per sabi que siga, sino que es un treball colectiu de tots los sabas y observadors que hi ha hagut al mon, no pot aplicarse universalment, se evidencia de tal modo la iniquitat social, que no té sentiments dignes ni honrats qui no senti desitjos de lliensar tot á rodar pera fer bogada nova.

Lo rey d' Holanda ha sigut declarat inútil pera 'l servey.

L' efecte de la gracia de Deu en virtut de la qual regnava aquell individu ha sigut desfet per lo senzill acort d' una assemblies política; pero com queda subsistent la herencia monárquica y lo desronat té una filla, se nomenará un regencia fins que la princesa estiga en disposició de ser reyna, de la qual diu un diari:

En curso al carter de la futura reina, nada puede decirse todavía. Únicamente se sabe que tiene afición grandísima á los ejercicios al aire libre; que no hace mucho se escapó de palacio y se perdió en las calles de la capital, jugando con unas muchachas que encontró en la plaza; que la gustan mucho los caballos y que gusta con notable habilidad su cocheito, tirado por seis ponies de gamba muy vivo.

Nos sembra que més los convidria als holandesos enviar al rey á un manicomi, á la princesa á costura y als procurars entendres y ballar sola.

Esperavam El Obrero de la semana pasada creyent que alguna cosa contestaria á nuestras acusaciones, y... ¡sabem qué ha sucedido! En primer lloch, ha començat la gran pillada (job, si n' es d' espavillat!) de no enviarnos lo cambi aquesta semana, y luego... no s' ha donat per entés de que la seva gent fossin los que de calzas obreras paguessin la miserable agresió del carrer de Ponent, apoyats per la policia y tenint per refugi lo govern civil. Res, que encara no ha pogut entendre aquestas indirectas. ¡Que aho tenent la dignitat aquesta gent!

¡Al ventrell!

Pero en cambi ¡job! ¡aixó sí que es fortí! diu que entre la molta gent (y cap persona) que li donan noticias de las mafietas de nostre Director, li han donat aquesta, que per ser tan forta y deixarnos aixalats no ha pogut resistir al desitj de publicarla desseguida. Escóltintla tal com la publica, sense tocarli punt ni coma de son estil mametratzer:

«En Lluana no estaba en la Rambla la tarde del 28 de Julio 6 años el día de los gerretatos gubernativos, á pesar de estar allí sus compañeros los andaluces, sino que se pasaba en tranvia para irse á los baños de mar, solamente la tarde del 29 en hora muy avanzada y cuando ya las señoritas timidas no tenían miedo, empezó á vibrarse el pulso por la Rambla.

¡Horror! ¡terror! ¡furo! Si aixó fos veritat en todas sas parts; no n' hi hauria pera pagar-se 3895 tiros: Donchs aixis es la gent de El Obrero. ¡Qué millor mostra de son valer que posarlos de relleu ab sas mateixas obras! Se 's acusa públicament d' haver comés un delictu penat pel Códich y abominat per tota la gent honrada, y quan es hora de defensarse de tan terribles acusacions... surten dihent que en Lluana anava en tranvia. ¡Ah! Y també han arribat á dirli... Noy de Tona n.º 2. Aquí está tota sa defensa de las acusacions que públicament li tirém en cara á la gent de El Obrero. Ja ho diu lo ditro

...qui no té vergonyas tot lo mon es seu.

Perduda ja la esperansa de que una petita molécula de dignitat, restos de sa figura humana, fos capás d' enlanyar á certs representants vaporosos, los portarém prompte al femer que necessitan los criminals vulgars.

TEATRO-ROMA-CATALA.—La Parentela es una comedia en tres actos, arreglo del francés, ó sino arreglo de reminiscencias francesas. Lo Sr. Colomer ha estat afortunado, es á dir, ha demostrat que es un gran condeitor de la escena. En esta obra brilla un saturnalismo á volutes tan gran, que sembra no pot sostenirse ya de decore; mas no pesa alicia. L' autor y actores se veuben aplaudidos pel públich que omple 'l antich teatro catala.

Ha fet furor lo drama de Zorrilla Dos Juan Tenorio y El nuevo Tenorio del malhechor Bartrina y del conegut escrytor R. Arta y Andriau. Lo protagonista á carrech del aplaudit actor Sr. Ristor.

TEATRO DEL LICRO.—Lohengrin. La coneguda ópera del reformador de la música fou la elegida pera la inauguració. La orquesta molt be. Las Sras. Arkel y Pasqua al igual que la orquesta. Lo Sr. Laban molt aplaudit. Del tenor Sr. Grant no 'n dirém res, puig esperém veurel en alguna altra ópera pera formar acortat criteri. Lo director Sr. Mascheroni fet un héroe.

En tota los altres teatros ó Tenorio ó res de nou.

Perque 'l dia de Totsants va posarse en escena en lo teatro de Cella la drama Carlos II el Hechizado, va pujar al consoll de las enagnifas divinas un grolaut, llanot, llengut, morrut, bonyegut, ciastellut, orellut y rampellut representant del colomí ab pare y fill, y á abocar cada butllof, garrofa, palliof y estrofa mística que n' hi havia pera fer tornar simple de riure al 1.º de Novembre, las onze mil verjes y tots los que 'l dia del judici final no trobin pis per llogar.

Mes vetaquí que també 's cucstócalas ¡dich! los carcatòlichs tractaren de fer lo Serrallongue de Balaguer fent de D.ª Joana un tocinyare de la

vila á fi de ferho més moral, y en son teatro hi hagó una desgracia, que si arriba á succóhir als herejes á lo menos tenian á Cella crits de ¡miracle! per totas las novenas del any.

Civillisar als llanuts sempre ha sigut pitjor feyna que clavar un clau per la cabota.

A la colonia Sans de Puigreig hi han fet anar un frate á fer propaganda de socialisme (!) catòlich, per veure si á aquells obrers se 's podria arribar á tenir contents y enganyats ab aquest galimatias llanut-burges.

Als primers dias lo torero de la fe volgué conquistarse als obrers y casi 's donava la rabó en tot, dihentlos que ab paciencia ¡ja s' emanciparian! pero luego començá á vomitar per aquella santa boca, que lo que menos deya á tots los socialistas era infames, malvats, indecetes... vamos, que no més faltava que 's digués frates pera dirlos lo pitjor del mon.

Y á tal so de tabals volen agafar llebrats! ¡Santa burreria os ampari!

Acaba de finir la temporada mística del teatro negro de Roda, content al públich tal garrofa piadosa lo primer actor en la última función de la temporada, qui ni cap burro del remat devot se la pogué passar, ¡y aixó que 'n tenen de tragaderas!

Escóltintla: Hi havia un d' aquestos que ni á última hora son capassos d' empassarse la pela llija, que rebutjant lo passaport celestial li poas lo cap... allí un sancristo, prop, y tant bon punt lo descregut torna á refusar la becada, lo cristet se declava d' una má, se la posa á la lliensada com qui muni una vaca, y... ¡aquí del miracle! un raig de sancb ab la furia y 'l soroll d' un sifon, surt del sancristo y remulla 's morros del penitent.

¡Qué tal, si fa 'l pes la gustilla!

Luego s' esbravá contra La TRAMONTANA, dihent que estava excomunicat fins lo qui passava per devant de la casa del forner que feya 'l pa pel pagés que collia 'l cáncem ab que s' fabricaven las espardeñas de son repartidor.

¡Si aquesta eloqüencia 'ns té de rebentar! Si senyor.

Nos té de rebentar... de riure.

Lo germá del rector de Vilafranca que després d' assistir al sínodo va morir del cólera, també s' troba atacat de la mateixa enfermetat, y 's tem que en aquestas horas no hagi ja sopat ab sant Pere.

Si Deu envia aquestas cástichs y comensa per la trepa d' iglesia, será precís convenir en que las correns lliurepensadoras ja han portat sa influencia fins al cel.

TERS DE SÍLABAS

Omplir los pichs ab lletras de manera que digan: 1.º retlla vertical y horizontal, nom de una criatá espanyola; 2.º nom de un comie independent de Barcelona; y 3.º nom de un arbre fruytas.

SOLUCIONS
Á LAS CARRERAS DEL FÚTBOL PABAT
GEMOLINCE.—Per trepascars las donas.
Yo «La Amantia» Bando de la Obediencia, á Barcelona

Almanach de La Tramontana per l' any 1901

CALENDARI SOCIALISTA

Próxim á sortir, los corresponsals que vulgan diferent número d' aquest Almanach que 'l que prenen de periódichs, poden avisar desseguida si encara no ho han fet.

PREU UN RAL